

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Eleny Berthótyovej, PhD. a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci navrhovateľa: **M. A.**, narodeného X., bez dokladov totožnosti, evidenčné číslo: A X., štátneho príslušníka Alžírkej ľudovej demokratickej republiky (ďalej len („Alžírsko“)), podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy B., aktuálne s miestom pobytu Pobytový tábor Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky R., zastúpeného Centrom právnej pomoci so sídlom v Bratislave, Námestie slobody 12 proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu ČAS: MU-468-18/PO-Ž-2010 zo dňa 18. novembra 2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/10/2011-54 zo dňa 18. mája 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/10/2011-54 zo dňa 18. mája 2011 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 9Saz/10/2011-54 zo dňa 18. mája 2011 potvrdil rozhodnutie ČAS:MU-468-18/PO-Ž-2010 zo dňa 18. novembra 2010, ktorým odporca v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl a neposkytol mu doplnkovú ochranu v zmysle § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle.

K námietke, že rozhodnutie *je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov*, krajský súd uviedol, že táto námietka nie je dôvodná a navyiac je účelová. Výroky rozhodnutia sú jasné, zrozumiteľné, obsahujúce všetky zákonom predpísané náležitosti. Podobne je tomu v odôvodnení rozhodnutia. Odporca popísal zistený stav veci, odôvodnil prečo vyhodnotil navrhovateľa ako osobu nedôveryhodnú, pričom jednoznačne konštatoval, že vyhodnotenie jeho osoby ako nedôveryhodnej v zmysle zákona o azyle samo o sebe spôsobuje nepreukázanie prezentovaných dôvodov udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle. Obdobným spôsobom odôvodnil neposkytnutie doplnkovej ochrany navrhovateľovi, identifikoval zdroje informácií o krajine pôvodu navrhovateľa.

K námietke, že *zistenie skutkového stavu je v rozpore s obsahom spisu a že je nedostatočné na posúdenie veci* krajský súd uviedol, že po preskúmaní týchto námietok súd dospel k presvedčeniu, že ani tieto nie sú dôvodné. Súd nezistil žiaden rozpor medzi obsahom azylového spisu odporcu a napadnutým rozhodnutím. Obdobne dospel k názoru, že zistenie skutkového stavu odporcom je dostatočným. Odporca vykonal s navrhovateľom dva pohovory, v ktorých sa zamerlal na získanie informácií predpísaných mu zákonom (Dotazník žiadateľa o azyl – vstupný pohovor), ako aj na získanie informácií dotýkajúcich sa priamo navrhovateľa, okolností, ktoré ho viedli k odchodu z krajiny pôvodu a okolností súvisiacich s prezentovanou smrťou jeho brata v roku 1988. Odporca vyhľadal a do spisu založil informácie o krajine pôvodu a to tak informácie všeobecné, informácie obsahovo zamerané na teroristickú skupinu ANTAR ZUWABAR a spôsob získavania jej členov. Odporca teda zákonným a dostatočným spôsobom zistil stav veci, pričom naplnil svoju povinnosť byť aktívnym pri jeho zistení. Pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že odporca nevyvrátil násilné regrutovanie mužov do organizácie ANTAR ZUWABAR k tejto argumentácii je potrebné

poznamenať, že nie je správna. Ako to vyplynulo z obsahu informácií, týkajúcich sa získavania nových členov teroristických organizácií, zdroje týchto informácií nepotvrdili násilnú formu verbovania nových členov, na ktorú skutočnosť odporca poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia.

K námietke, že *odporca vec nesprávne posúdil po právnej stránke*, krajský súd uviedol, že ani táto námietka nie je dôvodná.

Podľa názoru krajského súdu, pokiaľ sa jedná o neudelenie azylu krajský súd uviedol, že primárnym predpokladom podľa § 8 zákona o azyle je preukázanie faktu, že nastala skutočnosť, ktorá viedla žiadateľa o azyl k jeho odchodu z krajiny pôvodu. Následným krokom je vyhodnotenie, či táto udalosť nastala v dôsledku perzekúcie (resp. či bola perzekúciou) a či žiadateľ o azyl mal opodstatnenú obavu z perzekúcie. Dôkazné bremeno preukázania týchto skutočností je na žiadateľovi. Pokiaľ preukáže existenciu takejto udalosti, posudzuje odporca súvisiace predpoklady udelenia azylu. Pokiaľ žiadateľ o azyl ničím nepreukáže - nepodloží svoje vyhlásenia dôkazmi, odporca je povinný postupovať v zmysle § 19a ods. 3 písm. e/ zákona o azyle. V prejednávanvej veci navrhovateľ ničím nepreukázal svoje tvrdenia, pričom navyše ich existencia nebola potvrdená ani správami o krajine pôvodu. Bolo teda na odporcovi, aby vyhodnotil jeho dôveryhodnosť. Navrhovateľ sám spontánne pri spísaní dotazníka (vstupný pohovor) uviedol, že jeho staršieho brata M. podľa vyprávania jeho rodičov zastreli teroristi zo skupiny AN TAR ZUWABAR. Z uvedeného je zrejmé, že informácia o smrti brata bola iba sprostredkovaná a to od svojich rodičov (v čase smrti brata mal 11 rokov). Pri doplňujúcom pohovore naopak uviedol, že spolu s rodičmi našiel (po oznámení neznámou osobou) brata zabitého v údolí a že brat mal podrezaný krk. Uvedené informácie sa diametrálnym spôsobom odlišujú (o smrti brata počul od rodičov – sám bol prítomný nájdenia tela brata; brat bol zastrelený – mal podrezané hrdlo). Pokiaľ odporca posúdil túto situáciu tak, že navrhovateľa vyhodnotil ako osobu nedôveryhodnú, jeho záver bol logickým a správnym. Ako mal totižto odporca uveriť navrhovateľovi, že utiekol z Alžírsku pred hrozbou teroristickej organizácie, ak v tak závažných faktoch, akými sú smrť jeho brata uvádzal diametrálne odlišné fakty. Správnosť odporcovho názoru napokon potvrdil aj sám navrhovateľ, nakoľko v podanom opravnom prostriedku uviedol opäť iné okolnosti v súvislosti so smrťou brata. V návrhu totižto uviedol, že rodičia až pri ohliadke zistili, že brat mal podrezané hrdlo. Teda uviedol ďalšiu (tretiu) verziu, podľa ktorej sám nebol prítomný ohliadky.

V ďalšom súd poukázal na skutočnosť, že ak by skutočne v roku 1988 aj došlo k násilnému usmrteniu brata navrhovateľa z dôvodov, ktoré navrhovateľ uviedol a ak by sa navrhovateľovi vyhrážali členovia teroristickej skupiny, tieto udalosti by neboli dôvodom pre udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle, nakoľko v nich absentuje prvok eventuálneho prenasledovania z dôvodov navrhovateľovej rasy, národnosti, náboženstva, zastávania určitých politických názorov či príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, krajský súd uviedol, že navrhovateľ v priebehu konania pred odporcom uviedol, že nebol v krajine pôvodu trestne stíhaný a teda logicky mu nehrozí uloženie trestu smrti ani jeho výkon. Tiež neuviedol, že by bol objektom neľudského či ponižujúceho zaobchádzania. Ako to vyplýva zo správ o krajine pôvodu alžírskimi navrátilcami včítane neúspešných žiadateľov o azyl sa pri svojich návratoch nestretávajú so zlým zaobchádzaním, preto niet dôvodu sa domnievať, že by navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu hrozilo takéto zaobchádzanie. Ako to tiež vyplýva zo správ o Alžírsku, niet tu medzinárodného či vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, v dôsledku ktorého by bola osobná integrita navrhovateľa (v prípade jeho návratu) ohrozená.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd rozhodol na základe neúplne zisteného skutkového stavu veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že dôvodom jeho žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky bola obava o jeho bezpečnosť pred teroristickou skupinou, pretože teroristi zabili jeho brata a vyhrážali sa zabitím aj navrhovateľovi. Dôvodom zabitia jeho brata bola skutočnosť, že jeho brat M. A. nechcel spolupracovať s touto teroristickou skupinou. Aj navrhovateľ kontaktoval približne pred dvomi rokmi neznámy muž a povedal mu, že je z teroristickej skupiny AN TAR ZUWABAR. Chcel, aby navrhovateľ prenasledoval svojich rovesníkov a pridal sa k nim, aby s nimi spolupracoval. Tiež mu pohrozil, že ak odmietne, môže dopadnúť ako jeho brat. Ešte ho niekoľkokrát vyhľadal a trval na tom, aby sa k nim pridal. Navrhovateľ sa obrátil aj na políciu v mieste bydliska, ale službukonajúci člen polície mu oznámil, že polícia mu

nemôže pomôcť. Podľa názoru navrhovateľa vyhrážky od členov teroristickej skupiny, ktorým navrhovateľ čelí, spadajú pod opodstatnenú obavu z prenasledovania, ktoré je závažné a opakované.

Pokiaľ sa jedná o neudelenie doplnkovej ochrany, navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že v danom prípade stačí samotná hrozba vážneho bezprávia, pričom navrhovateľovi sa vyhrážali usmrtením.

Poukázal na to, že súdu predložil doklady o svojej identite, rovnako ako aj identite svojho otca, množstvo fotografií a iných dokumentov, ktoré by mal vyhodnotiť správny orgán, preto je nevyhnutné vec vrátiť odporcovi na ďalšie konanie.

Ďalej uviedol, že predkladá i odvolaciemu súdu úradne overený rodný list, ktorý potvrdzuje jeho totožnosť – tento dôkaz odporca neposúdil. Taktiež poukázal na nezrovnalosti v tlmočení pri prvotných pohovoroch. Považuje za nevyhnutné, aby odporca opätovne preskúmal skutkový stav spolu so všetkými dôkazmi a tým odstránil rozpory vo výpovediach, ktoré boli spôsobené vždy iným tlmočníkom i keď v jazyku, ktorému rozumie. Nemohol však skontrolovať preklad v slovenskom jazyku a overiť si správnosť preložených viet, lebo slovenskému jazyku nerozumie. Odporca posúdil osobu navrhovateľa ako nedôveryhodnú a to na základe protirečivých vyjadrení o smrti jeho brata, ktoré boli spôsobené tlmočením. Podľa jeho názoru takéto nepatrné nezrovnalosti ohľadom smrti jeho brata vo výpovediach nemôžu byť dôvodom na označenie navrhovateľa ako nedôveryhodného, čo bolo primárnym dôvodom na neudelenie azylu a neposkytnutie doplnkovej ochrany.

V odvolaní proti rozsudku krajského súdu ďalej uviedol, že *„Všeobecne by mal byť strach žiadateľa považovaný za opodstatnený, ak je schopný primeraným spôsobom dokázať, že jeho ďalší pobyt v krajine pôvodu sa pre neho stal z dôvodov uvedených v definícii neznesiteľný, alebo by sa stal pre neho neznesiteľným, keby sa tam vrátil. Uvedené úvahy nemusia nutne vychádzať z osobnej skúsenosti žiadateľa. To čo sa napr. prihodilo jeho priateľom a príbuzným a iným príslušníkom tej istej rasovej či sociálnej skupiny, môže svedčiť o tom, že jeho strach, že skôr či neskôr sa on sám stane obeťou prenasledovania je opodstatnený. Zákony krajiny pôvodu a najmä spôsob, akým sú tieto zákony uplatňované, predstavujú skutočnosti, ktoré sú relevantné pre vybavenie žiadosti.“*

Pokiaľ sa jedná o neudelenie doplnkovej ochrany navrhovateľ uviedol, že situácia v Alžírsku je nepokojná, čo potvrdzujú priložené správy. Nepokoje spôsobujú skupiny ako významní členovia AQIM, ktorí sú bývalí povstalci GIA.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Uviedol, že správny orgán mal za to, že navrhovateľ nespĺnil podmienky opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine v krajine pôvodu, a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, nie je prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd, nespĺňa podmienku zlúčenia rodiny tak, ako to vyplýva zo zákona o azyle a Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov. Napadnutým rozhodnutím navrhovateľovi taktiež nebola poskytnutá doplnková ochrana vzhľadom na absenciu vážnych dôvodov domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia. Navrhovateľovi v krajine pôvodu nebol uložený žiadny trest a ani mu nehrozí jeho uloženie.

Podľa vyjadrenia odporcu navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu napadnutého rozhodnutia. Ani predložené dôkazné prostriedky, ako úradne overený rodný list navrhovateľa alebo úradne preložené potvrdenie o tom, že je slobodný, nie sú takými dôkaznými prostriedkami, ktoré by mali v konečnom dôsledku vplyv na zrušenie rozsudku krajského súdu a tým aj zrušenie rozhodnutia správneho orgánu vo výroku o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Podľa názoru odporcu navrhovateľovi bolo umožnené, aby sám uviedol všetko, čo považuje za dôvody svojho odchodu z Alžírsku. Navrhovateľovi nebol udelený azyl, pretože sa mu nepodarilo počas celého azylového konania hodnoverným spôsobom preukázať opodstatnenosť obáv z perzekúcie v jeho domovskej krajine. Nebolo proti nemu vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý ani zadržaný a nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi v krajine pôvodu. Taktiež nebol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13. septembra 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1/ zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov (ods.1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods.3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa, a obsahom správ o krajine pôvodu (Správa o ľudských právach v Alžírsku za rok 2009 z 11. marca 2010,

informácie z tlače za rok 2010, informácie z Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce migračného úradu (ďalej „ODZS“) k otázkam náboru mužov do ozbrojených protivládnych skupín, pričom „ODZS“ uviedlo, že násilné verbovanie sa uskutočňovalo do teroristických organizácií hlavne počas tzv. čiernych rokov, čo bolo v období rokov 1992 až 1998, podľa informácií z „ODZS“ poskytnutých sprostredkovane Centrom pre dokumentaristiku a výskum Belgického azylového úradu z 10. septembra 2010 násilné regrutovanie nepovažujú za hodnoverné jednak z dôvodu rizika prezradenia, ako aj preto, že je stále dosť dobrovoľných regrútov, ktorí súhlasia so spoluprácou bez donútenia, z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko – spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu zistil, že navrhovateľ po nelegálnom príchode na územie Slovenskej republiky dňa 21. augusta 2010 pred pracovníkmi Oddelenia azylu PZ Humenné požiadal o udelenie azylu z obavy o svoj život z dôvodu, že v krajine pôvodu mu teroristi zabili staršieho brata a jemu sa tiež vyhrážali zabitím.

Počas konania za účelom zdôvodnenia jeho žiadosti bol dňa 31. augusta 2010 v Záchytnom tábore Humenné vykonaný s navrhovateľom vstupný pohovor, počas ktorého uviedol, že v krajine pôvodu v roku 2003 predčasne ukončil štúdium na strednej škole. Jeho rodina mala finančné problémy a tak začal predávať textil na mestskom trhovisku v mieste bydliska. Za dôvod odchodu uviedol obavu o svoj život pred členmi teroristickej skupiny AN TAR ZUWABAR, pretože v roku 1998 jeho brata M.A., ktorý mal v tom čase 25 rokov zastrelili členovia uvedenej skupiny, lebo odmietol s nimi spolupracovať. Aj jeho kontaktoval asi pred dvoma rokmi neznámy muž. Povedal mu, že ak odmietne s nimi spolupracovať, môže dopadnúť ako jeho brat. Následne ho ešte niekoľkokrát vyhľadal a vždy trval na tom, aby sa k nim pridal. Naposledy to bolo asi vo februári 2010, pričom sa mu vyhrážal aj usmrtením, ak sa k nim nepridá. Rodičia mu povedali, že najlepšie bude, ak odíde z krajiny. Pri vstupnom pohovore uviedol, že v mieste bydliska sa obrátil aj na miestnu políciu, ale službukonajúci policajt mu oznámil, že mu konkrétne nemôžu pomôcť. O pomoc nadriadené orgány polície alebo iné štátne orgány nepožiadal, pretože predpokladal, že by mu nepomohli. Krajinu opustil až dva roky potom, ako sa mu začali vyhrážať, pretože ako uviedol rodina mala finančné problémy. Od kontaktu s mužom vo februári 2010 do odchodu z krajiny pôvodu

15. augusta 2011 žiadne problémy nemal. O tom, že by svoj problém riešil presídlením do inej časti Alžírsku neuvažoval. V krajine pôvodu nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi a ani v prípade návratu do krajiny pôvodu sa neobával postihov zo strany orgánov štátu.

Dňa 15. novembra 2011 bol s navrhovateľom vykonaný doplňujúci pohovor. Uviedol, že teroristická skupina ANRAR ZUWABAR má názov podľa svojho vodcu, ktorého asi v roku 2003 zabili alžírski vojaci. Táto skupina je síce malá, pôsobí iba v ich meste, ale poznajú sa navzájom a v prípade, ak by odišiel i do iného mesta, mohli by ho tam nájsť.

Ako vyplynulo z rozhodnutia odporcu navrhovateľ počas prvostupňového konania nepredložil žiadne doklady totožnosti ani žiadne materiály a písomné podklady na zdôvodnenie jeho žiadosti, pričom na preukázanie pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl. Jeho vyhlásenia a tvrdenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu, vycestovania z krajiny a svojim konaním nesmú zadávať dôvod na spochybnenie dôveryhodnosti osoby navrhovateľa.

Odporca v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že primárnym dôvodom neudelenia azylu bolo nesplnenie relevantných podmienok pre jeho poskytnutie v zmysle zákona o azyle, pričom k tomu malo podstatný vplyv aj posúdenie osoby navrhovateľa ako nedôveryhodnej osoby. Jednak je protirečivé tvrdenie ohľadom smrti brata, keď pri vstupnom pohovore uviedol, že o smrti brata sa dozvedel od rodičov a brat mal byť zastrelený, pričom pri doplňujúcom pohovore uviedol, že keď sa rodina dozvedela o smrti brata, išli na uvádzané miesto. Sám navrhovateľ tvrdil, že išiel s rodičmi sa pozrieť na mŕtvolu brata a brat mal podrezané hrdlo. Okrem toho aj informácie o krajine pôvodu z viacerých zdrojov nepotvrdzujú násilné verbovanie do teroristických skupín.

Odporca skutočnosť, že navrhovateľ mal krajinu pôvodu údajne opustiť preto, že sa obával násilného verbovania mladých mužov do ozbrojených teroristických skupín a takýto dôvod uvádzal v časovom období dvoch rokov pred jeho odchodom z krajiny pôvodu, pričom tesne pred jeho odchodom z Alžírsku nemal žiadne vyhrážky, posúdil ako irelevantnú pre udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 8 a § 10 zákona o azyle. Navrhovateľ počas azylového konania

poskytol pracovníkom migračného úradu rozporuplné informácie, čím sa stala jeho výpoveď nedôveryhodnou.

Z obsahu administratívneho rozhodnutia je zrejmé, že odporca venoval náležitú pozornosť rozporom uvedeným vo výpovediach navrhovateľa počas azylového konania a tieto podrobne popísal. Je nesporné, že pre účely posúdenia žiadosti navrhovateľa o azyl bolo potrebné vychádzať najmä z obsahu zápisnice o výsluchu navrhovateľa zo dňa 31. augusta 2010, odporca však nepochybil, keď pri posúdení jeho dôvodov o azyl sa zameral na rozpornosť údajov uvedených navrhovateľom počas pohovoru dňa 15. novembra 2010 (v porovnaní s výpoveďou urobenou 31. augusta 2010), ktoré ani podľa odvolacieho súdu nebolo možné považovať za zanedbateľné a ktoré vytvárajú celkový obraz o osobe navrhovateľa, pričom ako vyplynulo z obsahu opravného prostriedku podaného navrhovateľom proti rozhodnutiu, tu uvádzal tretiu verziu, že rodičia až pri ohliadke zistili, že brat mal podrezané hrdlo a on sám nebol prítomný ohliadky tela brata.

Je nepochybné, že na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl a jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu. V súlade so spoločným stanoviskom Európskej únie o harmonizovanom prístupe k pojmu „utečenec“ zo dňa 4. marca 1996 sa každá žiadosť skúma individuálne, na základe predložených skutočností a so zohľadnením situácie pretrvávajúcej v krajine pôvodu žiadateľa.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov odporca pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre

udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré požiadal o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenia azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal proti posúdeniu jeho osoby ako nedôveryhodnej. K tejto námietke považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že konanie o azyl je osobitné najmä tým, že žiadateľ je spravidla v dôkaznej núdzi, nie je schopný podprieť svoje vyhlásenia dokladmi alebo inými dôkazmi, preto posúdenie dôveryhodnosti príbehu, ktorý predostiera odporcovi, závisí predovšetkým od posúdenia dôveryhodnosti jeho osoby, ktorú si odporca o navrhovateľovi vytvára v priebehu celého administratívneho konania.

Dôveryhodnosť osoby žiadateľa odporca posudzuje vzhľadom na nedostatok listinných dokladov a dokumentov, ktorými by preukázal svoju totožnosť, resp. ktorými by preukázal pravdivosť svojich tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu v nadväznosti na celkové správanie navrhovateľa v priebehu administratívneho konania. Na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl, preto jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne uznávaným faktom o krajine pôvodu a svojim konaním nesmie zadávať dôvod na spochybňovanie dôveryhodnosti svojej osoby.

Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán rozpozná.

Z administratívneho spisu odporcu vyplýva, že rozpory vo výpovediach navrhovateľa nebolo možné považovať za nepatrné, či zanedbateľné. Nedôveryhodnosť tvrdení navrhovateľa pre ich rozpornosť, objektívne znemožnila odporcovi zistiť u navrhovateľa nielen podmienky pre udelenie azylu, ale aj podmienky pre udelenie doplnkovej ochrany.

Odvolačí súd v tejto súvislosti považoval odvolaciu námietku navrhovateľa uplatnenú v odvolaní proti rozsudku, podľa ktorej rozpory vo výpovediach boli spôsobené nesprávnym tlmočením za nedôvodnú. Zo zápisníc o pohovore vyplýva, že navrhovateľ svojim podpisom potvrdil zrozumiteľnosť tlmočenia, pričom v postupe odporcu, ktorý pribral do konania tlmočníkov, ktorí po pribratí zložili sľub tlmočenia, nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území Slovenskej republiky tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale bolo by u nich (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať. Ani jedna z možností vážneho bezprávia, ako ho definuje § 2 písm. f/ zákona o azyle, sa u navrhovateľa nepreukázala ani nepotvrdila. Žiadateľ sám uviedol, že nebol trestne stíhaný a teda mu po návrate do krajiny pôvodu nehrozí vykonanie trestu smrti. Navrhovateľ v priebehu celého konania nikdy neuviedol, že by bol objektom zlého zaobchádzania, alebo by mu takéto hrozilo. Podľa správ o krajine pôvodu alžírski navrátilci, vrátane neúspešných žiadateľov o azyl nie sú objektom zlého zaobchádzania pri návrate do krajiny pôvodu. K vážnemu a individuálnemu ohrozeniu života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho konfliktu je potrebné uviesť, že zo správ založených v spise, v Alžírsku niet medzinárodného či vnútroštátneho konfliktu, situácia síce nie je úplne pokojná, ale nie je možné hovoriť o ozbrojenom konflikte v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, § 151 ods.1, 2 OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 13. septembra 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková